

Országgyűlési képviselő

módosító javaslat

Dr. Szili Katalin Asszonynak,
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Házszabály 94. §-ának (1) bekezdése és 102. §-ának (1) bekezdése alapján a takarékos állami gazdálkodásról szóló T/6401. számú törvényjavaslathoz az alábbi

módosító javaslatot

terjesztem elő:

1. A törvényjavaslat címének alábbi módosítását javasolom:

A költségvetési felelősségről és a takarékos állami gazdálkodásról

2. A törvényjavaslat preambulumának alábbi módosítását javasolom:

Az Országgyűlés a fegyelmezett, átlátható és hosszú távon fenntartható költségvetési politika megteremtése és folytatása, valamint az ország hosszú távú gazdasági versenyképességének költségvetési eszközökkel való szolgálata érdekében – figyelemmel a jelenlegi és a jövő nemzedékek közötti igazságosság igényére, valamint a társadalom általános öregedésével kapcsolatos állami kiadások következő évtizedekben várható növekedésére –[, a 2009-ben, 2010-ben és 2011-ben folytatandó takarékos állami gazdálkodás kereteinek a meghatározására] a következő törvényt alkotja.

3. A törvényjavaslat első fejezete címének alábbi módosítását javasolom:

A [felelős] költségvetési politika alapvető céljai

4. A törvényjavaslat 1. § (1) bekezdésének alábbi módosítását javasolom:

(1) A [felelős] költségvetési politika célja [a mindenkori kormányprogram társadalom- és gazdaságpolitikai céljainak szolgálatát a költségvetés tartósan egyensúlyközeli állapotának biztosítása,] az államadósság hosszútávon fenntartható szintjének elérése a költségvetés tartósan egyensúlyközeli állapotának biztosítása révén [mellett valósítja meg].

5. A törvényjavaslat második fejezete címének alábbi módosítását javasolom:

[Alapvető fogalmak] A felelős költségvetési döntéshozatal szabályai

6. A törvényjavaslatnak az alábbi, a 2. §-t megelőző alcímmel történő kiegészítését javasolom:

„A költségvetés-politikai szabályok alapvető fogalmai”

7. A törvényjavaslat 2. §-ának alábbi módosítását javasolom:

[(1) Az államháztartás alrendszerének gazdálkodását érintő fogalmak:

a) *költségvetés*: az államháztartást alkotó jogalanyok gazdálkodásának alapjául szolgáló olyan pénzügyi terv, amely szembeállítja az államháztartás alrendszerei által végzett feladatok ellátására fordítható költségvetési kiadásokat a költségvetési bevételekkel,

b) *költségvetési bevétel*: a pénzeszközök állományának tranzakcióból eredő növekedése, beleértve a pénzforgalommal nem járó, de a valóság és az átláthatóság elvének érvényesülése érdekében elszámolt kiegészítő tételeket is, de ide nem értve a pénzügyi eszközök cseréjéből eredő tételeket,

c) *költségvetési kiadás*: a pénzeszközök állományának tranzakcióból eredő csökkenése, beleértve a pénzforgalommal nem járó, de a valóság és az átláthatóság elvének érvényesülése érdekében elszámolt kiegészítő tételeket is, de ide nem értve a pénzügyi eszközök cseréjéből eredő tételeket,

d) *elsődleges bevétel*: a hitelviszonyon alapuló pénzügyi eszközök utáni kamatbevételek nélkül számított költségvetési bevételek,

e) *elsődleges kiadás*: az adóssághoz kapcsolódó kamatkiadások nélkül számított költségvetési kiadások,

f) *egyenleg*: a bevételek és kiadások különbözete,

g) *többlet*: az a pozitív összeg, amennyivel a bevételek meghaladják a kiadásokat,

h) *hiány*: az a pozitív összeg, amennyivel a kiadások meghaladják a bevételeket,

i) *egyenleg-romlás*: a többlet csökkenése vagy a hiány növekedése,

j) *adósság*: hitelviszonyon alapuló tartozások névértéken számítva,

k) *költségvetési elszámolási szabályok*: az a módszertan, amely alapján a számviteli adatokból kiindulva meghatározhatók a költségvetési egyenleg és az adósság tételei, valamint a költségvetési egyenleg és az adósság összefüggései.]

(1) A költségvetés-politikai szabályokat az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) által és a (2) bekezdésben meghatározott fogalmak figyelembe vételével kell alkalmazni.

(2) [Az államháztartás központi alrendszerének gazdálkodását érintő fogalmak] E törvény alkalmazásában:

a) [*állami költségvetés*: az államháztartás központi alrendszerének konszolidált költségvetése] *egyenlegromlás*: a többlet csökkenése vagy a hiány növekedése,

[b) *államadósság*: az államháztartás központi alrendszerének konszolidált adóssága,]

[c] *b) tárgyév*: az az év, amelyre vonatkozóan a költségvetési törvény a költségvetési tételek részletes felosztását tartalmazza,

[d] *éves gazdasági növekedés*: a bruttó hazai terméknek tárgyévben a tárgyévet megelőző évhez képest bekövetkezett növekedése, amelyet a naptári év lezárását követően a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) által irányított számbavétel alatt a KSH közöl,

e) *várható infláció*: a Magyar Nemzeti Bank, illetve a Pénzügyminisztérium következő évre vonatkozó árindex becslése. Amennyiben a két érték eltér egymástól úgy a két becslés átlaga a mérvadó,]

[f] *c) reálérték*: a pénzben kifejezett érték és az árindex hányadosa,

d) árindex: az általános árszínvonalat, illetve annak megváltozását kifejező index. E törvény alkalmazásában, amely időszakokra rendelkezésre áll, a bruttó hazai össztermék deflátorát, egyéb esetekben a fogyasztói árindexet jelenti,

[g] *e) technikai kivetítés*: a költségvetési bevételek és kiadások várható alakulására vonatkozó olyan számítás, amely a magángazdasági és demográfiai folyamatok, valamint a kihirdetett jogszabályok, jogerős bírósági döntések és az állami feladatok ellátásához szükséges erőforrások árszínvonal-változásból eredő értékváltozásának hatását veszi figyelembe,

[h] *f) magángazdasági és demográfiai tényezők*: olyan gazdasági hatással járó tényezők, amelyeket a költségvetési politika nem képes közvetlenül kontrollálni, így különösen a népesség száma és összetétele, a magánszektor szereplőinek gazdasági döntései, vagy az éghajlati és világgazdasági hatások.

8. A törvényjavaslat 3. §-a előtti cím törlését, és helyette az alábbi alcím szerepeltetését javasolom:

[A takarékos állami gazdálkodás és a felelős költségvetési döntéshozatal szabályai]
Költségvetés-politikai szabályok a központi alrendszerre

9. A törvényjavaslat 3. §-ának alábbi módosítását javasolom:

[(1) A költségvetés elsődleges kiadásainak a főösszege 2009-ben a Magyar Köztársaság 2008 évi állami költségvetéséről szóló törvényben jóváhagyott elsődleges kiadási főösszeghez képest nem növekedhet.

(2) A költségvetés elsődleges kiadásainak főösszege 2010-ben legfeljebb a 2009-ben elért, 2011-ben pedig legfeljebb a 2010-ben elért, a KSH által közölt gazdasági növekedés %-ban kifejezett mértékének a felével növekedhet.

(3) Amennyiben az elsődleges kiadások főösszege a várható bruttó nemzeti termék 40%-át nem haladja meg, úgy a költségvetés elsődleges kiadásainak a főösszege 2011-ben a 2010. évben megvalósult infláció és a 2010-ben elért gazdasági növekedés %-ban kifejezett mértékének 50-50%-val növekedhet.]

(1) A költségvetési törvényben meg kell határozni a belső tételek egyenlegének a tárgyévet követő évre vonatkozó követelményét úgy, hogy a külső tételek egyenlegére vonatkozó legújabb technikai kivetítés alapján az elsődleges többlet nominális értéke ne legyen kisebb, mint a (2) bekezdés szerint a tárgyévet követő évre vonatkozóan előírt elsődleges egyenleg cél.

(2) A költségvetési törvényben meg kell határozni a tárgyévet követő második évre vonatkozó elsődleges egyenlegcél úgy, hogy

a) az elsődleges egyenlegcél nem lehet elsődleges hiány, és

b) az államadósság reálértéke a tárgyévet követő második év végén várhatóan ne haladja meg az államadósságnak a tárgyévet követő év végére várható értékét, valamint

c) az államadósság reálértéke a tárgyévet követő második év végén várhatóan ne haladja meg az államadósságnak a tárgyévet megelőző második év végi értékét.

(3) A (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásában a számítások során a tárgyévet megelőző második év államadósságának, mint viszonyítási alapnak az értékéhez hozzá kell adni a belső tételek egyenlegének tárgyévet megelőző második évi tényleges értéke és a költségvetési törvény szerinti tervezett értéke különbségét.

(4) Amennyiben az elfogadott költségvetési törvény alapján a belső tételek egyenlege nem teljesíti az (1) bekezdés szerint korábban meghatározott követelményt, akkor a Kormány – a költségvetési törvény hatályba lépésétől számított 30 napon belül – rendeletben intézkedik a belső kiadások kötelezettségvállalással nem terhelt részének a követelmény teljesítését biztosító mértékű, egyetemleges és arányos csökkentéséről.

10. A törvényjavaslat 4. §-ának alábbi módosítását javasolom:

[(1) A Kormány köteles évente, az előző évi költségvetés végrehajtásáról szóló törvény benyújtásával egyidejűleg külön elszámolást készíteni az Országgyűlés által jóváhagyott költségvetési törvényben meghatározott elsődleges bevételekhez képest elért bevételi többletekről és az elsődleges kiadási előirányzatokhoz képest elért kiadási megtakarításokról. A jóváhagyott bevételi előirányzatokhoz képest elért bevételi többleteket és elért kiadási megtakarításokat az Adósságcsökkentési és Adó Reform Alap (továbbiakban: ARA) számlán kell kimutatni .

(2) Az elkülönített ARA számlán kimutatott összeg felét a tárgyévet követő második évben kizárólag adócsökkentésre lehet felhasználni. Az ARA számlán kimutatott összeg a tárgyévben kizárólag az államháztartás hiányának, illetve az államháztartás adósságának a mérséklésére fordítható.

(3) Az elkülönített ARA számlán kimutatott összegek felhasználását az Állami Számvevőszék külön ellenőrzi és arról önálló beszámolót készít.]

(1) A költségvetési törvényben meg kell határozni, hogy az államháztartás központi alrendszeré elsődleges kiadásainak a költségvetési törvényben tervezett, a tárgyévet követő második évre vonatkozó – (2) bekezdés szerint – korrigált főösszege a tárgyévet követő évre tervezett korrigált főösszeghez viszonyítva reálértéken milyen mértékben változhat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti korrigált főösszeg számításakor az elsődleges kiadásokat

- a) csökkenteni kell az Európai Unió, valamint az európai unió tagországához kapcsolódó, de Európai Unió kívüli állam költségvetéséből származó források tervezett összegével,
- b) csökkenteni kell a központi költségvetési szervek saját bevételeinek tervezett összegével.

(3) Amennyiben a költségvetés tervezéséhez alapul vett technikai kivétítés alapján az elsődleges egyenleg várható összege a tárgyévben és az azt követő négy évben kedvezőbben alakul a 3. § szerinti egyenlegcélnál, akkor a Kormány köteles – legkésőbb a költségvetési törvényjavaslat Országgyűlésnek történő benyújtásáig – az egyenlegcélok és az egyenlegek várható összege közötti különbséget összegének megfelelő mértékű adócsökkentési programot tartalmazó jogszabály-módosítást előterjeszteni.

11. A törvényjavaslatnak az alábbi, az 5. §-t megelőző alcímmel történő kiegészítését javasolom:

„A költségvetési fegyelmet és átláthatóságot biztosító eljárási szabályok”

12. A törvényjavaslat 5. §-ának az alábbi módosítását javasolom:

[(1) A Kormány a költségvetési törvényjavaslat benyújtásakor köteles az Országgyűlést tájékoztatni arról, hogy a javaslat elfogadása esetén – összhangban a középtávú tervekkel – legalább három évre vonatkozóan milyen részletes kötelezettségvállalási korlátozásokat kíván érvényre juttatni a tárgyév során.

(2) A költségvetési törvény kihirdetése után a Kormány rendeletet alkot – a költségvetési törvénynek megfelelő szerkezetben – az (1) bekezdés szerinti számszerű korlátokról, valamint azon eljárási szabályokról, amelyek biztosítják a kötelezettségvállalási korlátok betartását.

(3) A költségvetési törvény kihirdetése után a Kormány – a költségvetési törvénynek megfelelő szerkezetben – az e törvényben foglaltak keretei között – rendeletben határozza meg a költségvetési bevételeknek és kiadásoknak a tárgyévet követő két évre tervezett összegét.]

(1) A jogszabályok előkészítése során előzetes költségvetési hatásvizsgálat elvégzésével az előkészítőnek fel kell mérni a szabályozás költségvetésre gyakorolt várható hatásait.

(2) A költségvetési hatások vizsgálata magában foglalja a tervezett jogszabály hatálybalépésétől számított legalább négy költségvetési évre vonatkozóan a tervezett szabályozás valamennyi lényeges, közvetlen és közvetett, a költségvetés bevételi vagy kiadási tételeit befolyásoló hatásának számszerű becslését, különös tekintettel a külső tételek, az államháztartásba tartozó intézmények bér jellegű kiadásainak alakulására, valamint az önkormányzatok számára törvényben előírt feladatok ellátásához szükséges pénzügyi források megváltozására.

(3) A költségvetési hatásvizsgálat tartalmazza továbbá a számítások során alkalmazott feltevéseket, valamint a használt módszertan ismertetését.

13. A törvényjavaslat 6. §-ának az alábbi módosítását javasolom:

[(1) A Kormány az államháztartás és a gazdaság tárgyevi helyzetéről félévente tájékoztatót nyújt be az Országgyűlés költségvetési ügyekben feladatkörrel rendelkező bizottságának.

(2) Az országgyűlési képviselők általános választása első fordulójára magyarországi szavazásának napját 15 nappal megelőzően

- a) az államháztartás egészének tekintetében az államháztartásért felelős miniszter,
- b) a miniszterek, illetve a nem miniszter irányítása alá tartozó szervek vezetői saját feladatkörük tekintetében részletes jelentést tesznek közzé az államháztartás vagyoni és pénzügyi helyzetéről és az Országgyűlés megalakulását követő időszakban keletkezett, a későbbi éveket terhelő pénzügyi kötelezettségekről.

(3) A (2) bekezdés szerinti jelentést az előzetes véleményezés érdekében a közzétételt megelőző 15 napon belül meg kell küldeni az Állami Számvevőszéknek.

(4) A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választását megelőző 30 nappal a polgármester, a főpolgármester és a megyei közgyűlés elnöke részletes jelentést tesz közzé a helyi önkormányzat vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint a képviselő-testület megalakulását követően keletkezett, a későbbi éveket terhelő pénzügyi kötelezettségekről.]

(1) A költségvetési politika fenntarthatóságának biztosítása érdekében a költségvetés tervezésének a valós gazdasági folyamatokon és megalapozott előrejelzéseken kell alapulnia.

(2) Az Országgyűlés döntéseinek

- a) megalapozott költségvetési hatásvizsgálaton kell alapulniuk,

b) biztosítaniuk kell, hogy elfogadásuk esetén sem a kihirdetés évében, sem az azt követő naptári évben sem a költségvetési egyenleg, sem a külső tételek egyenlege ne romoljon a technikai kivetítéshez képest.

(3) A Kormány és a Kormány tagja feladat- és hatáskörét úgy gyakorolja, hogy az intézkedések meghozatalától, illetve rendelet elfogadása esetén a hatálybalépéstől számított második naptári év végéig a költségvetési egyenleg ne romoljon a technikai kivetítéshez képest.

(4) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott valamennyi jogszabálytervezethez csatolni kell a költségvetési hatásvizsgálat lényeges megállapításait és eredményeit.

14. A törvényjavaslat 7. § előtti címének és alcímének alábbi módosítását javasolom:

[Záró rendelkezések

Hatályba lépés]

„A Törvényhozási Költségvetési Hivatal

A Törvényhozási Költségvetési Hivatal feladatai és hatásköre”

15. A törvényjavaslat 7. §-ának az alábbi módosítását javasolom:

[(1) E törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A törvény 4.§-a 2009. január 1-jén lép hatályba.]

(1) A Törvényhozási Költségvetési Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) autonóm államigazgatási szerv, tevékenysége során nem utasítható, csak a törvényeknek van alárendelve.

(2) A Hivatal

a) makrogazdasági előrejelzéseket készít;

b) a költségvetési adatokra vonatkozóan technikai kivetítést készít;

c) a költségvetési tervezéssel, előrejelzéssel és hatásvizsgálattal kapcsolatos módszertani ajánlásokat készít;

d) becslést készít az Országgyűlés által tárgyalt törvényjavaslatok költségvetési hatására vonatkozóan;

e) becslést készít az Országgyűlés által tárgyalt azon módosító, kapcsolódó módosító és zárószavazás előtti módosító javaslatok költségvetési hatására vonatkozóan, amelyekről a Hárszabály szerint az Országgyűlésnek határoznia kell;

f) megkeresésükre a feladatkörébe tartozó kérdésekről tájékoztatja a köztársasági elnököt, az országgyűlési biztosokat, az Állami Számvevőszék elnökét, a Magyar Nemzeti Bank elnökét és az Országgyűlés bizottságait;

g) tájékoztatja az Országgyűlés költségvetési ügyekben feladatkörrel rendelkező bizottságát vagy a Kormányt a költségvetési fegyelem megtartását és az államháztartás átláthatóságát célzó jogszabály-alkotási javaslatairól.

h) véleményezi a költségvetési elszámolási és számviteli tárgyú jogszabályok tervezeteit.

(3) A Hivatal által készített előrejelzéseket, becsléseket és ajánlásokat a Hivatal honlapján közzé kell tenni.

(4) A Hivatal tevékenységéről és a feladatkörét érintő tapasztalatokról évente beszámol az Országgyűlésnek.

16. A törvényjavaslat 8. §-a előtti alcím törlését javasolom:

[Átmeneti rendelkezések]

17. A törvényjavaslat 8. §-ának az alábbi módosítását javasolom

[(1) E törvény 3. § (1) bekezdése szerinti egyenleg követelmény értéke 2010-ben ... milliárd forint.

(2) E törvény 3. § (2) bekezdése szerinti egyenleg cél értéke 2011-ben ... milliárd forint.

(3) E törvény 4.§ (1) bekezdése szerinti elszámolást első alkalommal a 2009-es évi költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslat országgyűlési benyújtásával egyidejűleg kell elvégezni.]

(1) A Hivatal az államháztartással kapcsolatban álló minden személytől vagy szervezettől minden olyan kérdésben felvilágosítást kérhet, az összes olyan iratba betekinthez, illetve iratról másolatot kérhet, kezelt adatot megismerhet, amely a feladatainak ellátásával összefügghez.

(2) A Hivatal az (1) bekezdésben foglaltak végrehajtása során a személyes adatokat – a közérdekből nyilvános adatok kivételével – személyazonosításra alkalmatlan módon ismerheti meg.

(3) Az adat minősített volta a Hivatalt feladatának ellátásában nem akadályozhatja, de a titok megtartására vonatkozó rendelkezések rá nézve is kötelezőek. A Hivatal a feladatainak ellátása érdekében jogosult adó-, üzleti, bank-, értékpapír-, pénztár- vagy biztosítási titoknak, illetve más törvényben meghatározott titoknak minősülő adatok és információk megismerésére is. A Hivatal által közzétett előrejelzések és becslések nem tartalmazhatnak minősített adatot és törvény által védett egyéb titkot, továbbá nem okozhatják ezek nyilvánosságra kerülését.

(4) A Hivatal a feladatainak ellátásához szükséges, bármilyen módon vagy formában rögzített információt vagy ismeretet, függetlenül annak kezelési módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, (a továbbiakban: adat) kérhet attól a szervtől, amely az adatot kezeli, illetve amely az adat előállítására ésszerű erőfeszítéssel képes. A szerv a kérésnek haladéktalanul, de legkésőbb az annak kézhezvételétől számított tizenöt napon belül köteles eleget tenni. Amennyiben a kért adat nem áll rendelkezésre, és előállítása ésszerű határidőn belül nem lehetséges, erről írásban kell tájékoztatni a Hivatalt.

(5) A javaslatok költségvetési hatásának vizsgálatához szükséges adatok átadását, illetve előállítását a (4) bekezdés rendelkezései szerint a Hivatal szóban vagy írásban kérheti a törvényjavaslat tárgyalása során a Kormányt képviselő miniszertől, más előterjesztő esetében pedig a törvényjavaslat előterjesztőjétől és az annak tárgyköre szerint feladatkörrel rendelkező miniszertől.

(6) Ha az adatokat az arra kötelezett a Hivatal számára – a kérés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül – nem adja át, a Hivatal az adatot az államháztartásért felelős miniszertől kérheti. Az államháztartásért felelős miniszter a kérés kézhezvételétől számított öt munkanapon belül köteles az adatot átadni, vagy tájékoztatni a Hivatalt arról, hogy az adat nem áll rendelkezésre.

(7) Ha az adatokat a Hivatal részére a (4) – (6) bekezdésben foglalt határidőkre az arra kötelezett nem adja át, a Hivatal ezt a tényt nyilvánosságra hozza.

(8) A Hivatal és az adat átadására kötelezett között a kapcsolat – erre irányuló megállapodás esetén – elektronikus aláírással ellátott dokumentum alkalmazásával is megvalósulhat.

(9) Az adat átadására kötelezett szerv vagy miniszter irányítása alá tartozó szerv nevében eljáró személyt nem érheti hátrány azért, ha – a (3) bekezdésben megjelölt titoknak minősülő adatok védelmét szolgáló előírások betartása mellett – tájékoztatja a Hivatalt a feladatának ellátásához szükséges adatról.

18. A törvényjavaslat 9. §-a előtti alcím alábbi módosítását javasolom:

[Felhatalmazások]

A Hivatal elnökének és elnökhelyettesének jogállása, feladatai és hatásköre

19. A törvényjavaslat 9. §-ának a következő módosítását javasolom:

[(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg a kötelezettségvállalási korlátozásokat, valamint az azok betartását biztosító eljárási szabályokat, továbbá – e törvény rendelkezéseinek keretei között – a költségvetési bevételeknek és kiadásoknak a tárgyévét követő két évben tervezett összegét.

(2) Felhatalmazást kap az államháztartásért felelős miniszter és a jogszabályok hatásvizsgálatával összefüggésben feladatkörrel rendelkező miniszter, hogy az Állami Számvevőszék elnökének egyetértésével kiadott rendeletben határozzák meg a költségvetési hatásvizsgálat tartalmára és módszereire vonatkozó részletes szabályokat.]

(1) A Hivatalt elnök vezeti.

(2) A Hivatal elnökét hatéves időtartamra az Országgyűlés elnökének javaslatára a köztársasági elnök – ellenjegyzéshez nem kötött hatáskörben eljárva – nevezi ki. Az elnök megbízatása lejártával nem nevezhető ki újra.

(3) A Hivatal elnökhelyettesének személyére a Hivatal elnöke – a hivatalban lévő elnökhelyettes megbízatása megszüntetésére irányuló javaslat megtételével egyidejűleg, egyéb esetekben a megszűnést követő harminc napon belül – tesz javaslatot, amelyet – egyetértése esetén – az Országgyűlés elnöke terjeszt a köztársasági elnök elé. A Hivatal elnökhelyettesét a köztársasági elnök ellenjegyzéshez nem kötött hatáskörben eljárva, határozatlan időre nevezi ki.

(4) A Hivatal elnökének és elnökhelyettesének jelölt személyt az Országgyűlés költségvetési ügyekben feladatkörrel rendelkező bizottsága meghallgatja.

(5) A Hivatal elnökévé és elnökhelyettesévé olyan büntetlen előéletű, választójoggal rendelkező magyar állampolgár nevezhető ki, aki szakirányú egyetemi diplomával, továbbá a költségvetési vagy pénzügyi tevékenységgel kapcsolatos kérdésekben kiemelkedő elméleti vagy gyakorlati szakmai ismeretekkel, valamint legalább ötéves vezetői gyakorlattal rendelkezik.

(6) A Hivatal elnökévé és elnökhelyettesévé nem nevezhető ki olyan személy, aki

- a) a jelölést megelőző négy évben olyan megbízatást teljesített, amely megszűnik a Kormány megbízatásának megszűnésével (a továbbiakban: a Kormány megbízatásához kötött megbízatás),
- b) a jelölést megelőző négy évben országgyűlési képviselő, európai parlamenti képviselő volt, illetve bármely párt országos (központi) szervezetében választott vezető tisztséget töltött be

c) a Kormány megbízásához kötött megbízatást teljesítő személy, országgyűlési képviselő, európai parlamenti képviselő, vagy bármely párt országos (központi) szervezetében választott vezető tisztséget betöltő személy Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója.

(7) A Hivatal elnöke és elnökhelyettese az elődje megbízásának megszűnésekor, illetve ha elődje megbízásának megszűnését követően nevezték ki, a kinevezésével lép hivatalba.

(8) A Hivatal elnöke és elnökhelyettese a kinevezését követően a köztársasági elnök előtt esküt tesz.

(9) A Hivatal elnöke és elnökhelyettese e megbízatását közszolgálati jogviszony keretében látja el azzal, hogy a Hivatal elnöke felett a munkáltatói jogokat – a kinevezés és a felmentés kivételével – az Országgyűlés elnöke gyakorolja.

20. A törvényjavaslat 10. §-a előtti alcím törlését javasolom:

[Módosuló rendelkezések]

21. A törvényjavaslat 10. §-ának a következő módosítását javasolom >

[(1) Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 7. §

(2) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A költségvetés fogalmát a takarékos állami gazdálkodásról szóló törvény határozza meg.”

(2) Az Áht. 51. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az államháztartásért felelős miniszter a tárgyévet megelőző szeptember 30-ig terjeszti a Kormány elé a költségvetési törvényjavaslat tervezetét.”]

(1) A Hivatal elnöke

a) kiadja a Hivatal szervezeti és működési szabályzatát,

b) gyakorolja a munkáltatói jogokat a Hivatal állományába tartozó köztisztviselők, valamint – a kinevezés és a felmentés kivételével – az elnökhelyettes felett,

c) képviseli a Hivatalt,

d) jóváhagyja a törvényjavaslatokról készített, nyilvánosságra hozandó becsléseket,

e) gyakorolja a hivatali szerv vezetőjének a köztisztviselők jogállásáról szóló törvényben meghatározott hatásköreit.

(2) A Hivatal elnöke felelősséggel tartozik az Országgyűlésnek a Hivatal által készített becslések megalapozottságáért.

(3) A Hivatal elnökhelyettese az elnököt akadályoztatása esetén teljes jogkörben helyettesíti, ellátja az elnök által ráruházott feladatokat, valamint az elnöki tisztség betöltetlensége esetén legfeljebb a következő Országgyűlés megalakulásáig ellátja az elnök hatásköreit.

22. A törvényjavaslat alábbi 11. §-sal történő kiegészítését javasolom:

„11. § (1) A Hivatal elnöke és elnökhelyettese tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység kivételével más tisztséget és megbízást nem fogadhat el, illetve más keresőfoglalkozást nem folytathat, díjazást nem fogadhat el.

(2) A Hivatal elnöke és elnökhelyettese nem lehet a Kormány megbízásához kötött megbízatást teljesítő személy, országgyűlési képviselő, európai parlamenti képviselő, illetve bármely párt országos (központi) szervezetében választott vezető tisztséget betöltő személy, illetve ezek Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója.

(3) Ha a Hivatal elnökével, illetve elnökhelyettesével kapcsolatban az (1)-(2) bekezdésben foglalt összeférhetlenségi ok áll fenn, az összeférhetlen helyzetet az elnöknek, illetve az elnökhelyettesnek a tudomására jutást követő tíz napon belül meg kell szüntetnie.

(4) Ha a Hivatal elnöke vagy elnökhelyettese a (3) bekezdésben foglalt kötelezettségének az előírt időben nem tesz eleget, a köztársasági elnök – ellenjegyzéshez nem kötött hatáskörben eljárva – az Országgyűlés elnökének indítványára megállapítja az összeférhetlenséget.

(5) Ha az összeférhetlenségi eljárás ideje alatt az elnök vagy elnökhelyettes a vele szemben fennálló összeférhetlenségi okot megszünteti, az összeférhetlenség megállapítását mellőzni kell.”

23. A törvényjavaslat alábbi 12. §-sal történő kiegészítését javasolom:

„12. § (1) A Hivatal elnöke és elnökhelyettese a kinevezésekor, majd azt követően évente az országgyűlési képviselőkre vonatkozó szabályok szerint vagyonyilatkozatot tesz, amelyet a Hivatal honlapján közzé kell tenni.

(2) A Hivatal elnökének és elnökhelyettesének vagyonyilatkozatát az Országgyűlés mentelmi ügyekkel foglalkozó bizottsága tartja nyilván és ellenőrzi.

(3) Ha a Hivatal elnöke vagy elnökhelyettese vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja, vagy a vagyonyilatkozatban szándékosan lényeges adatot, tényt valótlanul közöl, az Országgyűlés mentelmi ügyekkel foglalkozó bizottsága írásban felhívja az érintettet a mulasztás pótlására, a valótlan tény, adat javítására. A felhívásnak a Hivatal elnöke és elnökhelyettese a felhívás kézhezvételét követő tíz napon belül köteles eleget tenni. A vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárást bárki kezdeményezheti az Országgyűlés elnökénél.

(4) Ha a Hivatal elnöke vagy elnökhelyettese a (3) bekezdésben foglalt kötelezettségének az előírt időben nem tesz eleget, a köztársasági elnök – ellenjegyzéshez nem kötött hatáskörben eljárva – az Országgyűlés elnökének indítványára megállapítja a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség megsértését.”

24. A törvényjavaslat alábbi 13. §-sal történő kiegészítését javasolom:

„13. § (1) A Hivatal elnökének és elnökhelyettesének megbízatása megszűnik:

- a) a megbízatási időtartam leteltével,
- b) a 70. életév betöltésével,
- c) lemondással,
- d) az összeférhetlenség megállapításával,
- e) a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség megsértésének megállapításával,
- f) felmentéssel,
- g) kizárással,
- h) halálával.

(2) A lemondást írásban kell közölni a köztársasági elnökkel és az Országgyűlés elnökével.

(3) A Hivatal elnökének vagy elnökhelyettesének megbízatását felmentéssel kell megszüntetni, ha a Hivatal elnöke vagy elnökhelyettese neki fel nem róható okból legalább hat hónapig nem képes eleget tenni megbízatásából adódó feladatainak.

(4) A Hivatal elnökének vagy elnökhelyettesének megbízatását kizárással kell megszüntetni, ha a Hivatal elnöke vagy elnökhelyettese neki felróható okból nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, illetve jogerős ítéletben megállapított büntetést követett el, vagy más módon tisztségére méltatlanná vált.

(5) A Hivatal elnökének és elnökhelyettesének felmentéséről és kizárásáról az Országgyűlés elnökének indítványára – ellenjegyzéshez nem kötött hatáskörben eljárva – a köztársasági elnök dönt.”

25. A törvényjavaslat alábbi 14. §-sal történő kiegészítését javasolom:

„14. § (1) A Hivatal elnöke illetményének összege a miniszteri illetmény 150 százaléka.

(2) A Hivatal elnökhelyettese illetményének összege a Hivatal elnöke illetményének 95 százaléka.

(3) A Hivatal elnöke miniszteri, elnökhelyettese államtitkári juttatásokra jogosult.

(4) A Hivatal elnökét és elnökhelyettesét 40 munkanap szabadság illeti meg.

(5) A Hivatal elnökhelyettese felmentési idejének meghatározásakor a Hivatalnál töltött időtartamot kell alapul venni.

(6) A Hivatal elnökhelyettesének kifizethető végkielégítés összege nem haladhatja meg a Hivatal elnökének kéthavi illetményét.”

26. A törvényjavaslat alábbi alcímmel történő kiegészítését javasolom:

„A Hivatal alaptevékenysége körében foglalkoztatottakra vonatkozó szabályok”

27. A törvényjavaslat alábbi 15. §-sal történő kiegészítését javasolom:

„15. § (1) A Hivatal alaptevékenysége körében foglalkoztatottak e tevékenységüket közszolgálati jogviszony keretében látják el

(2) A Hivatal alaptevékenysége körében foglalkoztatottakat a Hivatal elnöke gyakornok, elemző vagy vezető elemző kategóriába sorolja.

(3) A Hivatal állományába tartozó, főosztályvezetői megbízatással rendelkező személyek az igazgató munkaköri elnevezés használatára jogosultak.

(4) A Hivatal szervezeti és működési szabályzata rendelkezhet úgy, hogy több főosztály tevékenységét főosztályvezetői megbízással rendelkező, de főosztályt nem vezető személy hangolja össze, aki a főigazgató munkaköri elnevezés használatára jogosult.

(5) A Hivatal alaptevékenysége körében foglalkoztatott tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység kivételével más tisztséget, megbízást vagy díjazást nem fogadhat el, illetve más keresőfoglalkozást nem folytathat.

(6) A gyakornokot 9, az elemzőt 11, a vezető elemzőt 12 munkanap, az igazgatót 13 munkanap, a főigazgatót 14 munkanap pótszabadság illeti meg

(7) A Hivatal alaptevékenysége körében foglalkoztatott felmentési idejének meghatározásakor a Hivatalnál töltött időtartamot kell alapul venni.

(8) A Hivatal alaptevékenysége körében foglalkoztatottnak kifizethető végkielégítés összege nem haladhatja meg a Hivatal elnökének kéthavi illetményét.

(9) A Hivatal feladatainak teljesítését szolgáló ügyviteli, informatikai és egyéb technikai ellátói feladatokat végző alkalmazottak e tevékenységüket munkaviszony keretében végzik.”

28. A törvényjavaslat alábbi 16. §-sal történő kiegészítését javaslom:

„16. § (1) A Hivatal alaptevékenysége körében foglalkoztatottakat illetményként az elnök illetményének meghatározott hányada illeti meg, amely

- a) a gyakornok esetében 15%,
- b) az elemző esetében 30%,
- c) a vezető elemző esetében 40%,
- d) az igazgató esetében 55%,
- e) a főigazgató esetében 65%.

(2) A Hivatal elnöke a Hivatal alaptevékenysége körében foglalkoztatott alapilletményét munkája értékelésétől függően, át nem ruházható hatáskörében legfeljebb 40%-kal megemelheti, vagy legfeljebb 20%-kal csökkentett mértékben állapíthatja meg.

(3) A Hivatal alaptevékenysége körében foglalkoztatottak idegennyelv-tudási pótlékra, képzettségi pótléokra és egyéb illetménypótlékokra nem jogosultak.”

29. A törvényjavaslat alábbi alcímmel történő kiegészítését javaslom:

„A Hivatal jogállása”

30. A törvényjavaslat alábbi 17. §-sal történő kiegészítését javaslom:

„17. § (1) A Hivatal fejezeti jogosítványokkal felhatalmazott központi költségvetési szerv, amelynek költségvetése az Országgyűlés költségvetési fejezetén belül önálló címet képez. A fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének jogosítványait a Hivatal elnöke gyakorolja.

(2) A Hivatal állítja össze a Hivatal költségvetésére vonatkozó javaslatát és költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolót, amelyet a Kormány – változatlan tartalommal – a költségvetési törvényjavaslat, illetve a zárszámadási törvényjavaslat részeként terjeszt elő az Országgyűlésnek.

(3) A Hivatal gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi.

(4) A Hivatal székhelye Budapest.”

31. A törvényjavaslat alábbi címmel történő kiegészítését javaslom:

„A Költségvetési Tanács”

32. A törvényjavaslat alábbi 18. §-sal történő kiegészítését javaslom:

„18. § (1) A Költségvetési Tanács az Országgyűlés törvényhozási tevékenységét támogató háromtagú testület, amely a Kormány által benyújtott költségvetési törvényjavaslat alapján

véleményezi a költségvetési politika irányait, melynek keretében a költségvetési politika alakítására vonatkozó javaslatot is tehet az Országgyűlés részére.

(2) Az Országgyűléshez történő benyújtással egyidejűleg a Kormány megküldi a Költségvetési Tanácsnak a költségvetési törvényjavaslatot és annak – az Áht. alapján az Országgyűlés tájékoztatását szolgáló – háttéranyagait.

(3) A Hivatal segíti a Költségvetési Tanács tevékenységét.

(4) A Költségvetési Tanács véleményét és javaslatait az Országgyűlés honlapján kell közzétenni.”

33. A törvényjavaslat alábbi 19. §-sal történő kiegészítését javaslom:

„19. § (1) A Költségvetési Tanácsot az Országgyűlés három évre választja. A tanács tagjai megbízatásuk lejártával újraválaszthatók.

(2) A Költségvetési Tanács egy-egy tagjává választható személyt a köztársasági elnök, az Országgyűlés elnöke és a miniszterelnök jelöli.

(3) A Költségvetési Tanács tagjának jelölt személyeket az Országgyűlés költségvetési ügyben feladatkörrel rendelkező bizottsága meghallgatja.

(4) A Költségvetési Tanács tagjává büntetlen előéletű, választójoggal rendelkező magyar állampolgár választható meg.

(5) A Költségvetési Tanács tagjává nem választható meg olyan személy, aki

- a) a Kormány megbízatásához kötött megbízatást teljesített,
- b) a jelölést megelőző négy évben országgyűlési képviselő, európai parlamenti képviselő volt, illetve bármely párt országos (központi) szervezetében választott vezető tisztséget töltött be,
- c) a Kormány megbízatásához kötött megbízatást teljesítő személy, országgyűlési képviselő, európai parlamenti képviselő, vagy bármely párt országos (központi) szervezetében választott vezető tisztséget betöltő személy Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója.

(6) A Költségvetési Tanács tagja az elődje megbízatásának megszűnésekor, illetve ha elődje megbízatásának megszűnését követően választották meg, a megválasztásával lép hivatalba.

(7) Amennyiben a Költségvetési Tanács megbízatási időtartamának letelte előtt választanak új tagot, a Költségvetési Tanács újonnan választott tagjának megbízatása legkésőbb a Költségvetési Tanács megbízatásának lejártával megszűnik.

(8) A Költségvetési Tanács tagja a megválasztását követően az Országgyűlés előtt esküt tesz.

(9) A Költségvetési Tanács tagja tisztségét díjazás nélkül látja el.”

34. A törvényjavaslat alábbi 20. §-sal történő kiegészítését javaslom:

„20. § (1) A Költségvetési Tanács tagja nem lehet a Kormány megbízatásához kötött megbízatást teljesítő személy, országgyűlési képviselő, európai parlamenti képviselő, illetve bármely párt országos (központi) szervezetében választott vezető tisztséget betöltő személy, illetve ezek Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója.

(2) Ha a Költségvetési Tanács tagjával kapcsolatban összeférhetlenségi ok áll fenn, az összeférhetetlen helyzetet a Költségvetési Tanács tagjának a tudomására jutást követő tíz napon belül meg kell szüntetnie.

(3) Ha a Költségvetési Tanács tagja a (2) bekezdésben foglalt kötelezettségének az előírt időben nem tesz eleget, az Országgyűlés bármely képviselő indítványára meghozott határozatával állapítja meg az összeférhetlenséget.

(4) Ha az összeférhetlenségi eljárás ideje alatt a Költségvetési Tanács tagja a vele szemben fennálló összeférhetlenségi okot megszünteti, az összeférhetlenség megállapítását mellőzni kell.”

35. A törvényjavaslat alábbi 21. §-sal történő kiegészítését javasolom:

„21. § (1) A Költségvetési Tanács tagjának megbízatása megszűnik:

- a) a Tanács megbízatási időtartamának leteltével,
- b) lemondással,
- c) az összeférhetlenség megállapításával,
- d) felmentéssel,
- e) kizárással,
- f) halálával.

(2) A lemondást írásban kell közölni az Országgyűlés elnökével.

(3) A Költségvetési Tanács tagjának megbízatását felmentéssel kell megszüntetni, ha a Költségvetési Tanács tagja neki fel nem róható okból nem képes eleget tenni megbízatásából adódó feladatainak.

(4) A Költségvetési Tanács tagjának megbízatását kizárással kell megszüntetni, ha a Költségvetési Tanács tagja neki felróható okból nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, illetve jogerős ítéletben megállapított büntetést követett el, vagy más módon tisztségére méltatlanná vált.

(5) A Költségvetési Tanács tagjának felmentéséről és kizárásáról bármely képviselő indítványára az Országgyűlés dönt.”

36. A törvényjavaslat alábbi 22. §-sal történő kiegészítését javasolom:

„22. § (1) A Költségvetési Tanács tagjai közül a köztársasági elnök által jelölt tag

- a) hívja össze a Költségvetési Tanács ülését,
- b) a Költségvetési Tanács véleményéről és javaslatairól haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlés elnökét.

(2) A Költségvetési Tanács működéséhez szükséges technikai feltételeket az Országgyűlés Hivatala biztosítja.”

37. A törvényjavaslat alábbi címmel és alcímmel történő kiegészítését javasolom:

„Záró rendelkezések

Hatályba lépés”

38. A törvényjavaslat alábbi 23. §-sal történő kiegészítését javaslom:

„23. § (1) E törvény – a (2) - (5) bekezdésekben foglalt kivételekkel – 2009. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 3. §-a – az e § (3) bekezdésében foglalt kivétellel –, 7. § (2) bekezdésének a) és c) pontja, továbbá 28. § (2) bekezdésében módosított Áht. 2/A. § (2) bekezdésének c) és d) pontja, valamint a 28. § (3) bekezdése 2009. július 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 3. § (2) bekezdésének c) pontja, 5., 6. és 28. §-a – az e § (2) bekezdésében foglalt kivételekkel – 2010. január 1-jén lép hatályba

(4) E törvény 7. § (2) bekezdésének b), d) és e) pontja 2010. július 1-jén lép hatályba.

(5) E törvény 7. § (2) bekezdésének f), g) és h) pontja 2011. január 1-jén lép hatályba.”

39. A törvényjavaslat alábbi alcímmel történő kiegészítését javaslom:

„Átmeneti rendelkezések”

40. A törvényjavaslat alábbi 24. §-sal történő kiegészítését javaslom:

„24. § (1) E törvény 4. § (2) bekezdése szerinti korrigált elsődleges kiadási főösszeg értéke 2009-ben 11 900 milliárd forint.

(2) A 2010. és 2011. évre a Kormány olyan költségvetési törvényjavaslatot köteles benyújtani, amely biztosítja, hogy az államháztartás központi alrendszere e törvény 4. § (2) bekezdése szerint korrigált elsődleges kiadási főösszegének tervezett értéke az ugyanígy számított, megelőző évre tervezett értékéhez képest legfeljebb akkora ütemben növekedhet, amely legalább 1 százalékponttal elmarad a nominális bruttó hazai termék várható növekedési ütemétől.

(3) 2010. 2011. években a Kormány olyan költségvetési törvényjavaslatot köteles benyújtani, amely biztosítja, hogy az Áht. 116. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti maastrichti deficitmutató értéke csökken az előző évi értékhez képest.”

41. A törvényjavaslat alábbi 25. §-sal történő kiegészítését javaslom:

„25. § (1) A Hivatal elnökének személyére első ízben e törvény hatálybalépését követő harminc napon, a Hivatal elnökhelyettesének személyére első ízben a Hivatal első elnökének kinevezését követő tizenöt napon belül kell javaslatot tenni.

(2) A Hivatal működését az első elnök kinevezésével kezdi meg.

(3) A Hivatal működésének költségeit a 2009. évben a költségvetés általános tartalékának terhére kell biztosítani 1200 millió forint összegben.

(4) A Hivatalnak a 7. § (2) bekezdése d) és e) pontjaiban foglalt feladatokat 2011. január 1-jéig csak a költségvetési törvényjavaslat esetében kell ellátnia.

(5) A 7. § (2) bekezdése d) és e) pontjai szerinti becsléseknek az önkormányzatok számára törvényben előírt feladatok ellátásához szükséges pénzügyi források megváltozására vonatkozó adatokat 2011. január 1-jétől kell tartalmaznia.

(6) A Költségvetési Tanács tagjainak személyére első ízben e törvény hatályba lépését követő harminc napon belül kell javaslatot tenni.

(7) A 2010. évi költségvetési törvény előkészítésénél és elfogadásánál a 28. §-ban foglalt rendelkezéseket figyelembe kell venni.”

42. A törvényjavaslat alábbi alcímmel történő kiegészítését javasolom:

„Felhatalmazások”

43. A törvényjavaslat alábbi 26. §-sal történő kiegészítését javasolom:

„26. § Felhatalmazást kap az államháztartásért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg a költségvetési hatásvizsgálat tartalmára és módszereire vonatkozó részletes szabályokat, amelyeknek összhangban kell lenniük a Hivatal által közzétett módszertani ajánlásokkal.”

44. A törvényjavaslat alábbi alcímmel történő kiegészítését javasolom:

„Hatályukat veszítő rendelkezések”

45. A törvényjavaslat alábbi 27. §-sal történő kiegészítését javasolom:

„27. § (1) 2010. január 1-jén hatályát veszti az Áht. 1. § (1) bekezdése, 5. §-a, 7. § (2) bekezdése, 8. § (1) bekezdése, 35. § (2) bekezdése, 40. §-a és 47. § (2) bekezdése.

(2) 2011. december 31-én hatályát veszti e törvény 4. §-ának (3) bekezdése.”

46. A törvényjavaslat alábbi alcímmel történő kiegészítését javasolom:

„Módosuló rendelkezések”

47. A törvényjavaslat alábbi 28. §-sal történő kiegészítését javasolom:

„28. § (1) Az Áht. 2. §-ának helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„2. § (1) Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerből áll.

(2) Az államháztartás központi alrendszere magában foglalja

a) a Magyar Államot, mint közjogi kötelezettségek és jogosítványok (beleértve az alapszerűen finanszírozott állami feladatokat) alanyát és

b) az alábbi jogi személyeket:

ba) a Magyar Államot,

bb) a központi költségvetési szerveket,

bc) mindazokat a jogi személyeket, amelyeket törvény a központi alrendszerbe sorol,

bd) törvény eltérő rendelkezése hiányában azon költségvetési szerveket, amelyeknek alapítója a Kormány vagy a központi alrendszerbe tartozó jogi személy.

(3) Az államháztartás önkormányzati alrendszere az alábbi jogi személyeket foglalja magában:

a) a helyi önkormányzatokat,

b) a kisebbségi önkormányzatokat,

c) az önkormányzati költségvetési szerveket,

d) mindazokat a jogi személyeket, amelyeket törvény az önkormányzati alrendszerbe sorol,

e) azon költségvetési szerveket, amelyek alapítója az önkormányzati alrendszerbe tartozik."

(2) Az Áht. 2/A. §-ának helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„2/A. § (1) Az államháztartás mindkét alrendszerének gazdálkodását érintő fogalmak:

- a) költségvetés: az államháztartást alkotó, a 2. § (2) és (3) bekezdéseiben meghatározott jogalanyok gazdálkodásának alapjául szolgáló olyan pénzügyi terv, amely szembeállítja az állami vagy önkormányzati feladatok ellátására fordítható költségvetési kiadásokat a költségvetési bevételekkel,
- b) költségvetési bevétel: a pénzeszközök állományának tranzakcióból eredő növekedése, beleértve a pénzforgalommal nem járó, a 8/B. § (4) bekezdése szerint elszámolt kiegészítő tételeket is, de ide nem értve a pénzügyi eszközök cseréjéből eredő tételeket,
- c) költségvetési kiadás: a pénzeszközök állományának tranzakcióból eredő csökkenése, beleértve a pénzforgalommal nem járó, a 8/B. § (4) bekezdése szerint elszámolt kiegészítő tételeket is, de ide nem értve a pénzügyi eszközök cseréjéből eredő tételeket,
- d) elsődleges bevétel: a hitelviszonyon alapuló pénzügyi eszközök utáni kamatbevételek nélkül számított költségvetési bevételek,
- e) elsődleges kiadás: az adóssághoz kapcsolódó kamatkiadások nélkül számított költségvetési kiadások,
- f) egyenleg: a bevételek és a kiadások különbözete,
- g) többlet: az a pozitív összeg, amennyivel a bevételek meghaladják a kiadásokat,
- h) hiány: az a pozitív összeg, amennyivel a kiadások meghaladják a bevételeket,
- i) adósság: hitelviszonyon alapuló tartozások névértéken számítva.

(2) Az államháztartás központi alrendszerének gazdálkodását érintő fogalmak:

- a) állami költségvetés: az államháztartás központi alrendszerének konszolidált költségvetése,
- b) államadósság: az államháztartás központi alrendszerének konszolidált adóssága,
- c) külső tételek: költségvetési törvények által közvetlenül nem befolyásolható, a 3. § szerinti elsődleges bevételek és kiadások,
- d) belső tételek: külső tételnek nem minősülő elsődleges bevételek és kiadások.”

(3) Az Áht. 3. §-ának helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„3. § (1) Külső tételnek csak olyan költségvetési tétel tekinthető, amelyről törvény – a költségvetési törvény kivételével – kifejezetten kimondja, hogy külső tétel.

(2) Törvény azokat az elsődleges bevételeket és kiadásokat minősítheti külső tételnek, amelyek

- a) egyedi jogosultságot vagy kötelezettséget létrehozó törvényi rendelkezés végrehajtását szolgálják, és
- b) adott évre vonatkozó összegét az a) pontban meghatározott törvényi rendelkezés, valamint magángazdasági és demográfiai folyamatok egyértelműen meghatározzák.

(3) Külső tételnek minősülnek a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésben meghatározott kifejezett fizetési kötelezettségek teljesítését szolgáló elsődleges bevételek és kiadások.”

(4) Az Áht. 8. §-a a következő (5)-(9) bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A többségi állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok számviteli eredményének az állami tulajdonra eső arányos részét a mérlegkészítés évében költségvetési tételként el kell számolni. A veszteséget kiadásként, a nyereséget bevételként kell elszámolni.

(6) Amennyiben gazdálkodó szervezet a Magyar Állammal vagy önkormányzattal kötött, legalább 5 év lejáratú szerződés keretében beruházást hajt végre annak érdekében, hogy a létrehozott eszköz felhasználásával szolgáltatást nyújtson, akkor

- a) a beruházás számviteli aktiválásakor a szerződésben nevesített eszköz értékét költségvetési kiadásként el kell számolni;
- b) az eszköz a) pont szerint költségvetési kiadásként elszámolt értékét az aktiválás évétől kezdve a szerződés hátralévő futamideje alatt évenként időarányos részletekben költségvetési bevételként el kell számolni;
- c) amennyiben a szerződés a szerződés szerinti határidő előtt megszűnik, akkor a megszűnésekor a b) pont szerint még el nem számolt részt egy összegben bevételként el kell számolni.

(7) Amennyiben a (6) bekezdés szerinti célra irányuló szerződés határozatlan idejű, akkor a (6) bekezdés b) pont alkalmazása tekintetében 5 év lejáratúnak kell tekinteni.

(8) A (6)-(7) bekezdésekben foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha többségi állami tulajdonú gazdasági társaság nem szerződés, hanem tulajdonosi döntés alapján hajt végre a (6) bekezdés szerinti beruházást.

(9) A (6)-(8) bekezdésben foglaltakat a 2010. január 1-jét követően megkötött szerződések esetén kell alkalmazni.”

(5) Az Áht. 8/A §-ának (2) bekezdése az alábbi k)-l) pontokkal egészül ki:

„k) többségi állami tulajdonú gazdasági társaságok osztalékának elvonása (ideértve az osztalék-előleget is);

l) többségi állami tulajdonú gazdasági társaságok tőkéjének emelése és csökkentése.”

(6) Az Áht. a következő 8/B. §-sal egészül ki:

„8/B. § (1) A megvalósult költségvetési bevételek és kiadások elszámolásakor alkalmazni kell az alábbi elveket:

- a) minden költségvetési kiadást és bevételt el kell számolni (teljesség elve);
- b) csak olyan kiadást és bevételt lehet elszámolni, amely számviteli bizonylattal alátámasztható (számviteli megalapozottság elve);
- c) azt az elszámolási módot kell választani, amely leginkább alkalmas a tényleges gazdasági folyamatok bemutatására (tartalom elsődlegessége a formával szemben).

(2) Az (1) bekezdésben foglalt elvek érvényesülése érdekében, ahol szakmai szempontból lehetséges, alkalmazni kell az alábbi elveket:

- a) az elszámolási módok tekintetében az állandóságot és az összehasonlíthatóságot biztosítani kell (következetesség elve);
- b) a költségvetési bevételek és kiadások – törvényben szabályozott esetek kivételével – egymással szemben nem számolhatók el (bruttó elszámolás elve).

(3) A költségvetést az (1)-(2) bekezdésekben foglalt elvekkel összhangban kell elkészíteni.

(4) A pénzforgalomban megvalósuló tételek mellett az olyan, pénzforgalommal nem járó, kiegészítő tételeket is el kell számolni költségvetési bevételként vagy költségvetési

kiadásként, amelyek elszámolása az (1) bekezdés c) pontjában foglalt elv érvényesítése érdekében szükséges.

(5) A költségvetési elszámolási szabályok összessége az a módszertan, amely alapján a számviteli adatokból kiindulva meghatározhatók a költségvetési egyenleg és az adósság tételei, valamint a költségvetési egyenleg és az adósság összefüggései.

(6) A költségvetési elszámolási szabályok tartalmára a Törvényhozási Költségvetési Hivatal elnöke és az Állami Számvevőszék elnöke által együttesen jelölt – legfeljebb egyéves megbízással rendelkező, tiszteletdíjra vagy más juttatásra nem jogosult – szakértőkből létrehozott testület tesz szakmai javaslatot.”

(7) Az Áht. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § (1) Az államháztartás alrendszereiben minden pénzmozgásról el kell számolni.

(2) Az államháztartás alrendszereiben a költségvetési gazdálkodás - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a bevételi előirányzatok teljesítésének kötelezettségét és a kiadási előirányzatok felhasználásának jogosultságát foglalja magában. A kiadási előirányzat nem jár felhasználási kötelezettséggel.

(3) A bevételi előirányzatok előirányzat-módosítás nélkül is túlteljesíthetők, ha a bevételekre vonatkozó jogszabályi előírások év közben nem változnak. Ellenkező esetben az előirányzatokat az arra jogosultnak módosítania kell.

(4) Költségvetési kiadás a központi alrendszerben csak törvény alapján teljesíthető.

(5) A külső kiadások és a kamatkifizetések a költségvetési törvény kifejezett rendelkezése nélkül is teljesíthetők.

(6) A költségvetési törvény eltérő rendelkezése hiányában a tervezett összeget meghaladó belső kiadás nem teljesíthető, kivéve, ha a kiadásra korábbi költségvetési törvény adott felhatalmazást, és ezt törvény vagy a Kormány törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelete nem korlátozza.

(7) A költségvetési törvény csak a következő belső kiadások esetében adhat felhatalmazást a tervezett összeget meghaladó kiadás teljesítésére:

- a) a devizában teljesítendő kiadások esetében az árfolyamváltozás hatásának mértékéig,
- b) a jogszabályon vagy szerződésen alapuló visszavonhatatlan kötelezettségvállalásokból eredő kiadások esetében.

(8) A jogerős bírósági döntésen alapuló kifizetések a tervezett összeget meghaladóan is teljesíthetők.

(9) Amennyiben egy költségvetési szerv bevételei meghaladják a tervezett értéket, akkor költségvetési törvény által meghatározott esetekben és mértékig – de legfeljebb a bevételi többlet mértékéig - a költségvetési szerv kiadásai is meghaladhatják a költségvetési törvényben tervezett mértéket.

(10) A külső bevételek túlteljesülése nem alapozhat meg olyan jogszabályi változást, amely a legújabb technikai kivétítéshez képest az elsődleges egyenleget rontaná.

(11) A Kormány e törvény és a költségvetési törvény felhatalmazása alapján a kiadási és a bevételi tételeken belül átcsoportosíthat azzal a feltétellel, hogy ez nem érinti sem a belső, sem a külső tételek egyenlegének várható alakulását.

(12) A bevételi előirányzatok elmaradása illetve más kiadások túlteljesülése esetén a kiadási előirányzatok jogszabályi előírások alapján csökkenthetők, zárolhatók, illetve törölhetők.

(13) A zárolás az előirányzat egy része vagy egésze adott költségvetési évi felhasználásának időleges, feltételhez kötött korlátozása, felfüggesztése.”

(8) Az Áht. 29. § (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A költségvetési törvényjavaslatot az Országgyűlés az Állami Számvevőszék és a Költségvetési Tanács véleményével együtt tárgyalja meg.”

(9) Az Áht. a következő 36/B. §-sal egészül ki:

„36/B. § (1) A Kormány a költségvetési törvényjavaslat benyújtásakor köteles az Országgyűlést tájékoztatni arról, hogy a javaslat elfogadása esetén – összhangban a középtávú tervekkel – legalább három évre vonatkozóan milyen részletes kötelezettségvállalási korlátozásokat kíván érvényre juttatni a tárgyév során.

(2) A költségvetési törvény kihirdetése után a Kormány rendeletet alkot – a költségvetési törvénynek megfelelő szerkezetben – az (1) bekezdés szerinti számszerű korlátokról, valamint azon eljárási szabályokról, amelyek biztosítják a kötelezettségvállalási korlátok betartását.

(3) A költségvetési törvény kihirdetése után a Kormány – a költségvetési törvénynek megfelelő szerkezetben – rendeletben határozza meg a költségvetési bevételeknek és kiadásoknak a tárgyévet követő két évre tervezett összegét.”

(10) Az Áht. 41. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„41. § (1) Pótköltségvetést köteles a Kormány benyújtani az Országgyűlésnek, ha a költségvetési törvény tervezésénél figyelembe vett bruttó hazai össztermék 0,2%-ánál nagyobb mértékben csökken a várható elsődleges többlet a jóváhagyotthoz képest, és ez az egyenlegromlás nem magángazdasági vagy demográfiai okok miatt következik be.

(2) A költségvetési felelősségről szóló törvény 3. §-a szerint meghatározott egyenlegkövetelmény és egyenlegcél, valamint a 4. § szerint meghatározott kiadási korlát megváltoztatása pótköltségvetésnek minősül.

(3) A pótköltségvetési törvényjavaslat a költségvetési törvénynek az előirányzatok meghatározására vonatkozó rendelkezéseit javasolja újból megállapítani.

(4) A költségvetési törvény módosítását nem az (1) bekezdésben említett okok miatt kezdeményező és formailag nem a (2) bekezdésben foglaltak szerinti törvényjavaslat nem minősül pótköltségvetési törvényjavaslatnak, illetve hatálybalépés esetén pótköltségvetési törvénynek.

(5) Amennyiben az Országgyűlés olyan törvényt fogad el, amely a törvény elfogadásához alapul vett költségvetési hatásvizsgálatban a tárgyévre előrejelzett egyenleg rontása nélkül módosítja egyes külső tételek előrejelzett összegét, a Kormány a törvény elfogadásához alapul vett költségvetési hatásvizsgálat alapján rendeletben intézkedik az állami költségvetés megfelelő külső tételeinek átcsoportosításáról.”

(11) Az Áht. 50. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„50. § Az államháztartásért felelős miniszter április 15-éig elkészíti és a Kormány elé terjeszti a következő évekre vonatkozó gazdaságpolitikai elképzelésein alapuló költségvetési politika fő irányait és a költségvetési tervezés fő kereteit meghatározó költségvetési irányelveket.”

(12) Az Áht. az alábbi 50/A. §-sal egészül ki:

„50/A. § (1) A Kormány az államháztartás és a gazdaság tárgyévi helyzetéről félévente tájékoztatót nyújt be az Országgyűlés költségvetési ügyekben feladatkörrel rendelkező bizottságának.

(2) Az országgyűlési képviselők általános választása első fordulójára magyarországi szavazásának napját 15 nappal megelőzően

- a) az államháztartás egészének tekintetében az államháztartásért felelős miniszter,
 b) a miniszterek, illetve a nem miniszter irányítása alá tartozó szervek vezetői saját feladatkörük tekintetében

részletes jelentést tesznek közzé az államháztartás vagyoni és pénzügyi helyzetéről és az Országgyűlés megalakulását követő időszakban keletkezett, a későbbi éveket terhelő pénzügyi kötelezettségekről.

(3) A (2) bekezdés szerinti jelentést az előzetes véleményezés érdekében a közzétételt megelőző 15 napon belül meg kell küldeni az Állami Számvevőszéknek.

(4) A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választását megelőző 30 nappal a polgármester, a főpolgármester és a megyei közgyűlés elnöke részletes jelentést tesz közzé a helyi önkormányzat vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint a képviselő-testület megalakulását követően keletkezett, a későbbi éveket terhelő pénzügyi kötelezettségekről.”

(13) Az Áht. 51. § (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az államháztartásért felelős miniszter augusztus 31-ig terjeszti a Kormány elé a költségvetési törvényjavaslat tervezetét.”

(14) Az Áht. 52. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Kormány a költségvetési törvény utolsó költségvetési évében szeptember 30-áig benyújtja az Országgyűlésnek a következő egy vagy többéves – az e törvény 7. §-ának (3) bekezdése szerinti költségvetési évenként meghatározott előirányzatokat tartalmazó – költségvetési törvényjavaslatát, és ehhez tájékoztatási céllal az államháztartás helyzetét bemutató összefoglaló táblázatokat, mérlegeket mellékel. A fejezeti részletező táblázatokat és ezek szöveges indokolásait október 15-ig kell az Országgyűlésnek benyújtani.”

(15) Az Áht. az alábbi 53/B. §-sal egészül ki:

„53/B. § A költségvetési törvényben meg kell jelölni a rendelkezések hatályvesztésének időpontját.”

(16) Az Áht. V. fejezetének helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az önkormányzatok költségvetése”

(17) Az Áht. 62. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kisebbségi önkormányzat a költségvetésből finanszírozza és látja el a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló, és más törvényben meghatározott feladatait.”

(18) Az Áht. 110. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„110. § (1) Az államháztartás adóssága az államadósság és az önkormányzati adósság együttes értéke, amelynek számításakor az alrendszerük egymással szembeni adósságát konszolidálni kell.

(2) Az önkormányzati adósság a helyi és a kisebbségi önkormányzatokat együttesen terhelő adósság, amelynek számításakor az egyes önkormányzatok egymással szembeni adósságát konszolidálni kell.

(3) A maastrichti adósságmutató az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló, 1993. november 22-i 3605/93/EK tanácsi rendelet szerint jelentendő adósságmutató.”

(19) Az Áht. 111. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„111. § (1) Az államadósságból eredő kötelezettségek kezeléséért, teljesítéséért és nyilvántartásáért az államháztartásért felelős miniszter felelős.

(2) Az önkormányzatok az őket terhelő adósságból eredő kötelezettségek kezeléséért, teljesítéséért és nyilvántartásáért önállóan felelősek..”

Indokolás

Az „állam méretének”, azaz a költségvetési kiadások növekedésének megakadályozása önmagában nem biztosít fenntartható és kiszámítható költségvetési politikát, ehhez szükséges az államadósság növekedésének megakadályozása is. A módosítás hosszú távon is értelmezhető szabályokra tesz javaslatot, az adósságráta növekedését egyensúlyközeli költségvetés révén megakadályozó szabályrendszerrel egészítve ki a kiadási limit-előírást.

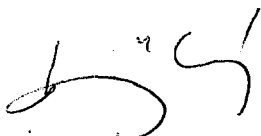
Amennyiben a bevezetendő szabályok keretei között lehetőség van az adóterhek csökkentésére, a Kormánynak a lehetséges mozgástérrel azonos mértékű adócsökkentést eredményező javaslatot kell kidolgoznia.

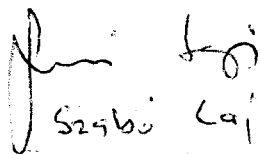
E szabályok értelmezéséhez és tényleges érvényesüléséhez a megalapozott költségvetési tervezést segítő eljárási szabályokra, alapfogalmakra és elszámolási szabályokra van szükség. Ezek jelentős részét a szabályozás áttekinthetősége érdekében az államháztartási törvénybe indokolt telepíteni.

A költségvetési politika átláthatóságát és a tervek megalapozottságát a leghitelesebben egy, a Kormánytól független, pártsemleges, jól informált és a szükséges elemzési kapacitással rendelkező szervezet képes biztosítani. Míg a Törvényhozási Költségvetési Hivatal csupán technikai jellegű elemzéseket, számításokat készít, addig a Költségvetési Tanács a költségvetési politika célszerű irányára vonatkozó véleményt és javaslatot is megfogalmazhat.

A javasolt szabályok alapvetően a Kormányt korlátozzák, illetve kötelezik. Az előírások nagy része 2010-től érvényesülhet (beleértve azt, hogy a 2010. évi költségvetési törvényt már ezek szerint kellene elkészíteni), de a szabályozás bizonyos elemei – különösen a kiadások növekedését akadályozó előírások – már a 2009. évi költségvetési törvényre is érdemben hat.

Budapest, 2008. október 17.

HERÉNYI KÁROLY
MOF

Szabó Lajos
MSZP